

Forsikringsvilkår i Danica Pensjon

Vilkår

Nr. 110-78

Innhold

Melde fra om et forsikringstilfelle

- Dette gjør du når et forsikringstilfelle skal meldes

Dekninger

- Alderspensjon

Innbetaling, utbetaling og omkostninger

- Betaling av innskudd og/eller premie
- Gjenkjøp
- Regulering av utbetaling
- Premieøkning, endring av forsikringsvilkårene og endring av avtalen
- Utbetaling
- Plassering av pensjonskapital

Hvor og når gjelder avtalen?

- Forsikredes ordning
- Når trer ordningen i kraft?
- Oppsigelse
- Foreldelse

Generelt

- Lovgivning og avtalegrunnlag
- Generelle begrensninger
- Behandling av personopplysninger og taushetsplikt
- Uenighet

Melde fra om et forsikringstilfelle

Dette gjør du når et forsikringstilfelle skal meldes

Et forsikringstilfelle som kan gi rett til utbetaling av en ytelse, skal meldes til oss. Den som melder kravet plikter å gi oss opplysning om alle forhold som er relevante for at vi skal kunne ta stilling til kravet. Vi sender deg et skjema når du melder fra om forsikringstilfellet. Du kan også melde fra om et forsikringstilfelle ved å laste ned skjemaet fra hjemmesiden vår, og sende det til oss.

For utbetaling av alderspensjon vises til avsnittet om "Utbetaling".

Dekninger

Alderspensjon

Vi utbetaler det første terminbeløpet på det avtalte utbetalingstidspunktet.

I dekningsoversikten kan du se når utbetalingen starter.

Innbetaling, utbetaling og omkostninger

Betaling av innskudd og/eller premie

Her finner du informasjon om hvordan og når innskudd og/eller premie skal betales.

Betalingstidspunkt

Innskudd og/eller premie betales forskuddsvis og samlet på de forfallsdager som er avtalt.

Forsikredes ordning, inklusive forsikringsdekningene, trer i kraft den dagen vi har mottatt en skriftlig melding om at tilbudet er godtatt og første innbetaling eller et avtalt kontobeløp er betalt, med mindre annet er skriftlig avtalt med oss.

Hvis forsikrede dør, betaler selskapet tilbake premien for gjenstående del av terminen, hvis det ikke er truffet annen avtale.

For forsikringstakerens plikt til å betale renter av premien, gjelder forsinkelsesrenteloven.

Betalingsmåte

Innskudd og/eller premie betales på den måte som er avtalt. Hvis det er avtalt at innskuddet og/eller premien skal betales med giro, sender vi giro til betalingsadressen som er oppgitt. Vi blir automatisk informert av Folkeregisteret når forsikringstakeren flytter. Forsikringstaker må imidlertid selv gi beskjed hvis betalingsadressen ikke er den samme som hans/hennes folkeregistrerte adresse.

Manglende betaling

Blir innskudd og/eller premie ikke betalt innen betalingsfristens utløp eller innen en skriftlig avtalt betalingsutsettelse, sender vi betalingsvarsel.

Hvis innskudd ikke betales innen 14 dager etter at annen gangs betalingsvarsel er sendt på forfalt innskudd, utsteder vi dekningsoversikt (pensjonskapitalbevis) til forsikrede for opp-tjente alderspensjonsrettigheter. Dekningsoversikten utstedes i samsvar med sammensetningen i depotet.

Hvis premie ikke betales innen 14 dager etter at annen gangs betalingsvarsel er sendt på forfalt premie, opphører forsikringsdekningene. Ved forsikringstilfeller vi svarer for innen den fastsatte fristen, blir premie og renter som vi har til gode trukket fra de ytelser som først forfaller.

Gjenkjøp

Utbetaling av alderspensjon kan ikke starte før oppnådd pensjonsalder. Pensjonskapitalen i henhold til utstedt dekningsoversikt kan heller ikke gjenkjøpes.

Regulering av utbetaling

Vi beregner størrelsen på alderspensjonen årlig på ordningens hovedforfall. Størrelsen på alderspensjonen beregnes som pensjonskapitalens verdi dividert på antall gjenstående utbetalingsterminer.

Premieøkning, endring av forsikringsvilkårene og endring av avtalen

---

Her finner du informasjon om når vi kan endre kostnader og når vi kan endre forsikringsvilkårene.

Vi kan endre avtalens kostnader på grunnlag av endringer i våre omkostninger. Når vi endrer kostnadene gir vi forsikringstakeren skriftlig melding. Endringene trer i kraft tidligst 4 måneder etter at skriftlig melding er sendt forsikringstaker.

Kostnadsendringer kan også finne sted etter pålegg fra Finanstilsynet.

Vi kan endre forsikringsvilkårene innenfor de til enhver tid gjeldende regler fastsatt av myndighetene. Endring i vilkårene finner sted etter at vi har sendt melding til Finanstilsynet. Endringer kan også finne sted etter pålegg fra Finanstilsynet. Endringer i forsikringsvilkårene av praktisk og redaksjonell art finner sted fra det tidspunktet de foretas. Slike endringer skal forelegges Finanstilsynet.

Når vi endrer forsikringsvilkårene gir vi forsikringstakeren skriftlig melding om dette.

Utbetaling

Her finner du informasjon om hvordan og når vi utbetaler.

Generelt om utbetaling

Utbetaling skjer til den som har rett til å motta utbetalingen, mot de legitimasjoner vi krever. Alle løpende utbetalinger skjer månedlig etterskuddsvis. Gruppeliv utbetales som en engangsutbetaling ved dødsfall. For vår plikt til å betale renter gjelder forsikringsavtalelovens bestemmelse om renter av erstatning eller forsikringssum.

Utbetaling skjer til en bankkonto i Norge som mottakeren velger. Dersom en annen utbetalingsmåte velges, for eksempel utbetalingsanvisning, kan vi kreve et gebyr til dekning av våre kostnader.

Utbetaling av alderspensjon

Alderspensjon utbetales fra det tidspunktet som er angitt i dekningsoversikten.

Vi kontakter forsikrede før det avtalte utbetalingstidspunktet for å få de opplysninger vi skal bruke for å kunne utbetale. Dette kan for eksempel være kontonummer og andre betalingsopplysninger.

Utbetaling av pensjonskapitalen ved dødsfall

Ved eventuelt dødsfall arver dine etterlatte gjenværende pensjonskapital. Først vil oppspart pensjonskapital benyttes til å sikre barnepensjon på inntil 1 G per barn til fylte 21 år. Deretter benyttes eventuell overskytende kapital til pensjon til ektefelle/samboer/registrert partner. Dersom kapitalen er større enn det som trengs for å sikre barnepensjon, og ingen andre har krav på etterlattepensjon, utbetales gjenværende kapital som et engangsbeløp til dødsboet.

Dør barn eller ektefelle/samboer/registrert partner som mottar utbetaling som følge av forsikredes død, utbetales vedkommendes andel av gjenværende pensjonskapital som et engangsbeløp til dennes dødsbo.

Plassering av pensjonskapital

Kapitalen er investert i henhold til investeringsvilkårene for Danica Pensjonskapitalbevis. Du finner investeringsvilkårene vedlagt disse forsikringsvilkårene.

Hvor og når gjelder avtalen?**Forsikredes ordning**

Vi har opprettet forsikredes ordning under betingelse av at de skriftlige opplysningene som forsikringstaker og/eller forsikrede har gitt til oss, herunder i arbeidsdyktighetserklæringen og en eventuell helseerklæring, er utfyllende og riktige, og at det ikke er unnlatt å gi opplysninger om særlige forhold forsikringstaker og/eller forsikrede må forstå eller burde forstått ville vært av betydning for vår vurdering av risikoen. Dette gjelder også eventuelle andre erklæringer og attester mv.

Uriktige eller mangelfulle opplysninger

Hvis opplysningene som er gitt til oss er uriktige eller mangelfulle kan vårt ansvar reduseres eller falle bort. Uriktige eller mangelfulle opplysninger kan således få konsekvenser for forsikringstakerens og forsikredes rett til å få utbetalt ytelser i henhold til ordningen, samt andre forsikringsdekninger i anledning samme hendelse. I et slikt tilfelle kan vi si opp enhver ordning og forsikringsdekning vedkommende er omfattet av med en ukes varsel. Vi viser for øvrig til forsikringsavtalelovens bestemmelser.

Når trer ordningen i kraft?

Her finner du informasjon om når ordningen trer i kraft.

Ordningen trer i kraft fra den dag da vi eller en av våre representanter har mottatt skriftlig melding om at vårt tilbud er akseptert av forsikringstakeren og første innbetaling eller et avtalt å kontobeløp er betalt, med mindre annet er skriftlig avtalt mellom oss og forsikringstakeren.

Skal forsikrede avgi helseerklæring, trer forsikringsdekningene i kraft den dagen vi har sendt melding om at helseerklæringen er godkjent.

Oppsigelse

Forsikringstaker kan når som helst si opp avtalen eller avtale endringer med oss. Opphør eller endring kan ikke gis tilbakevirkende kraft.

Foreldelse

Her finner du regler om foreldelse av krav på utbetalinger.

Pensjonsdekninger

Krav i henhold til forsikredes ordning foreldes når det er gått 10 år fra den dagen siste ytelse ble utbetalt/den dagen det siste gang ble innvilget et innbetalingsfritak. Er det ikke utbetalt noen ytelse/innvilget innbetalingsfritak, løper fristen fra den dagen da den berettigede kunne ha krevd første ytelse/første innbetalingsfritak. Krav på forfalte ytelser/innbetalingsfritak foreldes dessuten tre år fra forfall.

Krav som er meldt til oss før foreldelsesfristen er utløpt, foreldes tidligst seks måneder etter at den berettigede har fått særskilt skriftlig melding fra oss om at foreldelse vil bli påberopt.

Generelt

Lovgivning og avtalegrunnlag

Forsikredes ordning er underlagt norsk rett.

For forsikredes ordning gjelder disse forsikringsvilkårene, dekningsoversikten inkludert sammendraget og eventuelle spesielle vilkår som står i dekningsoversikten eller på et bilag, samt investeringsvilkårene. Dessuten gjelder forsikringsloven, forsikringsavtaleloven, innskuddspensjonsloven og foretakspensjonsloven samt annen relevant norsk lovgivning. For øvrig gjelder vedtektene i de enkelte underliggende verdipapirfond.

Dekningsoversikten og investeringsvilkårene gjelder foran forsikringsvilkårene. Dekningsoversikten, investeringsvilkårene og forsikringsvilkårene gjelder foran fravelige lovbestemmelser.

Generelle begrensninger

Forsikringen gjelder ikke ved deltagelse i militære styrker med oppdrag utenfor Norge, med mindre kravstilleren godtgjør at dødsfallet ikke skyldes slik tjeneste. Forsikringen dekker heller ikke dødsfall som oppstår uavhengig av tjenesteytelsen, men som skyldes krigshandling, terrorhandling, opptøyer eller lignende.

Forsikringen dekker ikke dødsfall som direkte eller indirekte skyldes eller står i sammenheng med krigslignende handlinger (enten krig er erklært eller ikke), opprør eller lignende alvorlige forstyrrelser av offentlig orden, dersom dette ikke er avtalt skriftlig på forhånd.

Forsikringen dekker ikke dødsfall inntruffet under krig eller alvorlig uro i områder hvor det er krig/uro når forsikrede reiser inn i området/landet, dersom dette ikke er avtalt skriftlig. Opplysning om slike områder fås ved henvendelse til selskapet. På reiser i utlandet dekker forsikringen likevel krigsrisiko når forsikrede allerede befinner seg i et område hvor det bryter ut krig eller alvorlige uroligheter. Forsikringen gjelder i inntil 6 uker fra dette tidspunkt.

Med terrorhandling forstås en rettsstridig handling, herunder en voldshandling eller farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser - og som forstås å være utført i den hensikt å utøve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer eller for å fremkalle frykt.

Selskapet dekker ikke dødsfall som følge av farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser eller bruk av raketter, atomvåpen/radioaktiv stråling.

Hvis Norge kommer i krig (væpnet konflikt), kan Kongen bestemme at ytelser etter avtalen bare skal ytes delvis. Kongen kan også gjøre andre nødvendige endringer i avtalen for å dekke underskudd som følge av krig.

Hvis forsikrede blir ervervsufør som følge av deltakelse i krig (væpnet konflikt eller krigslignende tilstand) under kommando av et land som ikke er alliert med Norge, er vi fri for ansvar hvis det ikke på forhånd er truffet annen skriftlig avtale.

I tilfelle feilaktige krediteringer av forsikredes depot eller innskuddskonto i forhold til det som følger av gjeldene innskuddsplan, kan Danica Pensjon korrigere feilen så lenge det ikke er utstedt pensjonskapitalbevis til forsikrede.

Behandling av personopplysninger og taushetsplikt

Når du blir kunde hos oss, eller hvis du endrer ditt engasjement hos oss, trenger vi noen opplysninger om deg. Formålet med registreringen er å oppfylle avtalen vår slik at vi kan levere våre produkter og tjenester til deg. Vi trenger blant annet ditt navn, adresse og personnummer, og noen ganger trenger vi også helseopplysninger.

Ved utbetaling av pensjon registrerer vi skattetrekk og kontonummer.

Vi kan også motta opplysninger fra annen institusjon som har tillatelse til å drive virksomhet i henhold til innskuddspensjonsloven. Oversikt over de registrerte opplysningene vil delvis fremgå av dekningsoversikten forsikrede mottar. Du har innsynsrett i pensjonsordningen din i henhold til gjeldende personvernregler.

Personopplysningene vi har registrert om deg kan bli kontrollert mot offentlig tilgjengelige registre.

Vi har taushetsplikt, og derfor behandler vi opplysningene vi har om avtalen og opplysninger som springer ut av den, herunder personopplysninger som har med din ordning å gjøre, fortrolig. Vi har rutiner som sikrer at uvedkommende ikke kan få tilgang til dine personopplysninger. Dine personopplysninger er innhentet, lagret og sikret i samsvar med gjeldende personvernregler.

I enkelte saker har vi plikt til å gi opplysninger videre til offentlige myndigheter. For eksempel rapporteres utbetaling av pensjon til skattemyndighetene. Vi deler bare dine personopplysninger med slike instanser i de tilfeller hvor vi er pålagt ved lov å gjøre det.

Ved flytting av ordningen til annen finansinstitusjon vil vi etter skriftlig fullmakt fra foretaket overføre de registrerte opplysningene til denne finansinstitusjonen.

Du kan lese mer om hvordan vi behandler dine personopplysninger og hvilke rettigheter du har på danica.no/personopplysninger.

Uenighet

Dette gjør du hvis du vil klage.

Hvis det skulle oppstå uenighet med oss angående forsikringen din, ønsker vi at du kontakter oss først. Hvis du opplever at resultatet ikke er tilfredsstillende, kan du klage til Finansklagenemnda.

Klagen rettes til:

Finansklagenemnda
Postboks 53 Skøyen,
0212 Oslo
Telefon 23 13 19 60

Investeringsvilkår

Side 1

Innhold

- Slik investeres kapitalen din
- Hvis du har valgt garanti
- Slik kan du følge utviklingen av kapitalen din
- Når den oppsparte kapitalen skal utbetales som et engangsbeløp
- Når den oppsparte kapitalen skal utbetales løpende
- Hvis du bruker Min side
- Ansvar ved manglende investering av innbetalinger eller gjennomføring av endring
- Når kan vi endre investeringsvilkårene?

Slik investeres kapitalen din

Vi investerer kapitalen din basert på investeringsmåten du har valgt.

Vi velger hvilke aktiva kapitalen skal investeres i.

Kapitalen plasseres i investeringsfond som enten kan være eksterne eller interne. Et eksternt investeringsfond kan for eksempel være et norsk eller utenlandsk UCITS verdipapirfond, eller det kan være alternative investeringsfond (non-UCITS). Et internt investeringsfond er en portefølje finansielle aktiva (inklusive eksterne investeringsfond) som vi forvalter internt i selskapet.

Vi eier aktivaene som det investeres i, og du har derfor ingen eiendomsrett over dem.

Vi investerer kapitalen etter våre beste vurderinger. Det samme gjelder inndelingen i investeringsfond i forhold til markedsutvikling, forventet avkastning, risiko og likviditet. Vi kan ikke stilles til ansvar for våre vurderinger.

Avkastning

Vi legger til en avkastning basert på utviklingen i markedskursene for de underliggende aktivaene i de enkelte investeringsfondene og ut fra din forholdsmessige andel av disse. Det er derfor du som bærer investeringsrisikoen, og avkastningen på kapitalen kan være positiv eller negativ. Vi legger til avkastningen fortløpende.

Hva er et investeringsfond i Danica Balanse?

Et investeringsfond kan bestå av aktiva med større risiko for svingninger i avkastningen og av aktiva som erfaringsmessig har mindre risiko for svingninger i avkastningen.

Offensive investeringsfond

Offensive investeringsfond består primært av aksjer og aksjebaserte finansielle instrumenter. De kan også bestå av andre aktiva og finansielle instrumenter som for eksempel opsjoner, obligasjoner, hedgefond, valutainstrumenter, eiendom og private equity med videre.

Investeringene i offensive investeringsfond vil bli sammensatt så de - etter vår vurdering - samlet sett har en høy forventet avkastning og dermed en høy investeringsrisiko.

Defensive investeringsfond

Defensive investeringsfond består primært av obligasjoner (inklusive kredittobligasjoner) og rentebaserte finansielle instrumenter. De kan også inneholde andre aktiver og finansielle instrumenter som for eksempel aksjer, opsjoner, hedgefond, valutainstrumenter, lån, eiendom og investeringer i infrastruktur med videre.

Investeringene i defensive investeringsfond vil bli sammensatt så de - etter vår vurdering - samlet sett har en lav til moderat investeringsrisiko.

Blandende investeringsfond investerer i de samme aktiver som offensive og defensive investeringsfond.

Vi sammensetter investeringene i blandende investeringsfond på bakgrunn av vår forventning til de finansielle markeder. Når vi forventer at offensive aktiva vil gi høy avkastning vil vi normalt øke andelen av offensive aktiva i de blandede investeringsfond. Når vi derimot forventer at offensive aktiv vil gi lav avkastning vil vi normalt redusere andelen av offensive aktiva.

Du finner mer informasjon om investeringsfond på www.danica.no.

Slik handler vi med investeringsfond

Andelene i de eksterne investeringsfondene og aktivaene i de interne investeringsfondene kjøpes (inkludert investeringskostnad) til de prisene vi kan oppnå i markedet gjennom våre forretningsforbindelser. Vi sørger for at du etter omstendighetene får best mulig pris og de beste betingelsene.

Vi kan beregne et kurstilllegg/-fradrag og kurtasje ved kjøp og salg av andeler i investeringsfondene.

Vi kan innføre nye investeringsfond - og fjerne eksisterende

Vi kan når som helst innføre nye investeringsfond og fjerne eksisterende. Kapitalen din kan i så fall bli flyttet til nye investeringsfond. Hvis det skjer endringer, offentliggjør vi det på www.danica.no og på Min side.

Slik velger du investeringsmåte

Vi tilbyr en rekke investeringsmåter, og du må velge én av dem. Når du velger må du tenke gjennom hvor stor risiko du er villig til å ta. Investeringsmåten avgjør hvor stor andel av kapitalen din som investeres i de ulike investeringsfondene og hvordan fordelingen utvikler seg over tid.

Nedtrappende risikonivå

Din andel av offensive investeringsfond vil være avtagende over tid. Vi vil løpende redusere din andel ut fra hvor lang tid det til avtalt utbetalingstidspunkt og hvor stor risiko du er villig til å ta. Ut fra ditt ønske om investeringsrisiko kan du velge mellom de investeringsmåter vi tilbyr med avtagende andel offensive investeringsfond.

Når din andel av offensive investeringsfond reduseres flyttes disse til de blandende eller defensive investeringsfond.

Hvis vi på bakgrunn av våre forventninger til de finansielle markeder øker andelen av offensive aktiva i de blandede investeringsfond kan du oppleve at din samlede investeringsrisiko øker selv om andelen offensive investeringsfond reduseres.

Investeringsvilkår

Side 4

Fast risikonivå

Vi investerer kapitalen med en fast fordeling mellom investeringsfondene uansett hvor lang tid det er til avtalt utbetalingstidspunkt. Ut fra ditt ønske om investeringsrisiko kan du velge mellom de investeringsmåter vi tilbyr med fast fordeling mellom investeringsfondene.

Selv om din fordeling mellom investeringsfondene ikke endres over tid kan du oppleve at din samlede investeringsrisiko øker i perioder hvis vi endrer på investeringsrisikoen i de blandede investeringsfond.

Generelt for nedtrappende og fast risikonivå

Du vil alltid få svar på hvilken investeringsmåte du har valgt, og hvordan fordelingen mellom offensive, blandede og defensive investeringsfond er hos Danica Pensjon eller via Min side.

Hele kapitalen kan plasseres direkte eller via et verdipapirfond i korte obligasjoner og kontanter hvis vi vurderer at det er mest hensiktsmessig.

Som en følge av forskjellig utvikling i avkastningen i de forskjellige investeringsfondene kan investeringsfordelingen mellom offensive, blandede og defensive investeringsfond på ditt Danica Balanse depot avvike fra den fordeling som er fastsatt for den valgte investeringsmåte. Derfor justerer vi fordelingen mellom investeringsfondene på ditt Danica Balanse depot når vi vurderer at det er hensiktsmessig.

Du blir ikke informert personlig om justeringer.

Det gjelder særlige regler for hvordan investeringsmåten virker i garantiperioden - se 'Slik investerer vi i garantiperioden' under 'Hvis du har valgt garanti'.

Vi kan tilby nye investeringsmåter

Vi kan når som helst og uten varsel tilby nye investeringsmåter.

Vi kan endre eksisterende eller fjerne investeringsprofiler. Ved fjerning får du beskjed om hvilken investeringsprofil du vil bli plassert i. Hvis du får mulighet til velge mellom flere investeringsprofiler vil du få muligheten til å velge investeringsprofilene selv innen en fastsatt tidsfrist. Hvis du ikke endrer investeringsprofil innen tidsfristen vil vi automatisk endre til den varslede investeringsprofil.

Hvis du vil endre investeringsmåte

Du kan endre investeringsmåte til en av de tilgjengelige investeringsmåtene. Du kan få informasjon om disse og endre investeringsmåte via Min side eller ved å kontakte oss.

Inntil vi har gjennomført endringen, investerer vi i henhold til den gjeldende investeringsmåten.

Endringene utføres når vi har mottatt opplysninger som etter vår vurdering er tilfredsstillende. Hvis vi er i tvil om hvilken investeringsmåte du ønsker å endre til, beholdes den gjeldende investeringsmåten.

Hvis du har valgt garanti

Utbetalingen din tilknyttes en garanti. Den starter ti år før det avtalte utbetalingstidspunkt. Du kan oppheve garantien - og innføre den igjen.

Du kan også velge en garanti der garantiperioden starter så snart ønsket om å få tilknyttet garantien er registrert.

Ved valg og oppheving av garantien trekker vi omkostninger for endringen fra kapitalen din. Dekningsoversikten viser om du har valgt garanti.

I garantiperioden betales det fortløpende for garantien. Vi kan ikke garantere for prisen på garantien, og denne kan endres. Vi kan endre den ved å melde endringen til Finanstilsynet.

Garantien kan gjelde både i oppsparingsperioden og i utbetalingsperioden. I oppsparingsperioden betyr garantien at kapitalen ved avtalt utbetalingstidspunkt er minst like stor som når garantiperioden starter, i tillegg til påfølgende innbetalinger og minus betaling for garanti og omkostninger. Hvis den oppsparte kapitalen ved avtalt utbetalingstidspunkt overstiger den garanterte kapitalen, fastsettes utbetalingen basert på den oppsparte kapitalen. I utbetalingsperioden garanterer vi et fast utbetalingsbeløp.

Du kan når som helst oppheve garantien.

Hvis utbetalingen skjer før det avtalte utbetalingstidspunkt faller garantien bort.

Slik investerer vi i garantiperioden

Når din garantiperiode begynner endrer vi din investeringsmåte til en spesiell investeringsmåte for sparing med garanti. Du vil derfor oppleve at fordelingen av dine investeringsfond endres og at andelen av offensive investeringsfond kan være lavere enn de var umiddelbart før garantiperioden begynte.

I garantiperioden tilpasser vi løpende andelen av de offensive investeringsfond i ditt Danica Balanse depot når vi mener det er hensiktsmessig eller det er nødvendig for at vi kan oppfylle garantien. I tillegg kan vi tilpasse fordelingen av investeringsfondene slik at vi overholder gjeldende lovgivning. Du blir ikke informert spesielt om tilpassinger men kan alltid se din gjeldende fordeling av investeringsfond via Min side eller ved å kontakte oss.

Vi kan ikke stilles til ansvar for investeringene i garantiperioden.

Hvis du opphever garantien i garantiperioden

Hvis du opphever en gjeldende garanti, må du velge en investeringsmåte.

Slik kan du følge utviklingen av kapitalen din

Vi oppretter en egen konto og et eget depot. De gir deg oversikt over kapitalens samlede verdi og fordelingen i de ulike investeringsfondene.

Du får en fullstendig oversikt over kapitalen din via Min side eller ved å kontakte oss.

Hva brukes kontoen til?

Kontoen brukes bare til midlertidige posteringer. Renten på kontoen følger Norges Bank styringsrente.

Innbetalingene settes inn på kontoen til investeringene er utført. Se 'Hva brukes depotet til?' senere i dette avsnittet. Beløp som står på kontoen, inkluderes når innbetalingen investeres, hvis ikke beløpet allerede er satt av til en annen investering. Innbetalingene brukes først til å utligne en eventuell negativ saldo på kontoen, og deretter investeres restbeløpet. Det er en minstegrense for beløpene som investeres. Beløpsgrensen kan du få vite av oss.

Vi trekker et beløp fra kontoen én gang i måneden til betaling av omkostninger og garantikostnad. Det trekkes først fra en eventuell positiv saldo på kontoen og deretter ved å selge aktiva i depotet, slik at sammensetningen av investeringene fortsatt følger fordelingen i den valgte investeringsmåten, såfremt det er mulig. Vi kan ta gebyrer for utskrifter og lignende.

Saldoen på kontoen kan være negativ. Hvis det er tilfellet, beregnes en egen rente (debetrente).

Hva brukes depotet til?

Hvordan kapitalen er fordelt på de enkelte investeringsfondene og den løpende avkastningen fremgår av depotet.

Innbetalingene investeres slik at fordelingen av aktiva, så langt det er mulig, stemmer overens med den valgte investeringsmåten.

Etter den første innbetalingen investerer vi de påfølgende innbetalinger senest fem virkedager etter at vi har mottatt dem, hvis

- det svarer til det avtalte
- det følger med tilfredsstillende identifikasjon
- saldoen på kontoen er over minstegrensen - se 'Hva brukes kontoen til?' tidligere i dette avsnittet.

Vi gjør oppmerksom på at dersom det pågår handler på depotet kan det ta mer enn fem virkedager før investering blir gjennomført.

Hvis vi mottar en ekstraordinær innbetaling

Når vi ser at det er mulig, investeres innbetalingen i henhold til den valgte investeringsmåten. Du bærer full investeringsrisiko, også når innbetalingene ikke er i henhold til avtale. Hvis våre vurderinger tilsier at vi ikke kan investere, forrentes innbetalingen med renten for den bestemte kontoen frem til vi har tilstrekkelige opplysninger til at innbetalingen kan plasseres. Vi fastsetter gjeldende rente.

Når den oppsparte kapitalen skal utbetales som en engangsutbetaling

---

Ved det avtalte utbetalingstidspunkt fastsettes kapitalen ved å selge de andeler i investeringsfondene som er på depotet. Dette gjennomføres for den del av kapitalen som skal utbetales. Du får beskjed om tidspunkt for utbetaling av oss.

Spesielt for utbetalinger med garanti

Utbetalingen fastsettes ut fra enten den oppsparte kapitalen eller den garanterte kapitalen. Det er den saldoen som er størst som vi bruker til å beregne utbetaling av kapitalen.

Ved død

I dekningsoversikten og forsikringsvilkårene kan du se om, og i tilfelle hvordan, vi gjennomfører utbetaling ved død.

Når den oppsparte kapitalen skal utbetales løpende

Ved utbetaling beregnes den oppsparte kapitalen tidligst åtte virkedager før avtalt utbetalingstidspunkt. Etter dette beregnes kapitalen hvert år for å beregne de løpende utbetalingene.

Hvis det på grunn av en annen pågående handel ikke er dekning til utbetalingen på kontoen, oppstår det et overtrekk på kontoen. Det må du betale renter på fra utbetalingsdagen. Dette gjelder uansett om det er du eller vi som har startet handelen.

I utbetalingsperioden investeres kapitalen fortsatt etter den valgte investeringsmåten. Siden kapitalen er investert i utbetalingsperioden, bærer du fortsatt investeringsrisikoen, og avkastningen kan bli positiv eller negativ.

Hvis avkastningen blir negativ kan du risikere at de fremtidige utbetalingene reduseres, og at utbetalingen i ytterste konsekvens stopper før den opprinnelig avtalte siste utbetalingen. Hvis du har valgt garanti i utbetalingsperioden gjelder særlige regler, se avsnittet nedenfor "Spesielt for utbetalinger med garanti".

Vi gjør oppmerksom på at utbetalingenes størrelse er avhengig av om du har valgt garanti eller ikke.

Vi utfører handel opptil åtte virkedager før hver enkelt utbetaling, slik at utbetalingen kan gjennomføres. Hvis det på grunn av en annen pågående handel ikke er dekning til utbetalingen på kontoen, oppstår det et overtrekk på kontoen. Det må du betale renter på fra utbetalingsdagen. Dette gjelder uavhengig av hvem som har inngitt ordre.

Spesielt for utbetalinger med garanti

De garanterte utbetalingene beregnes i forkant av første utbetaling ut ifra enten den oppsparte kapitalen eller den garanterte kapitalen hvis du har hatt garanti i oppsparingsperioden. Det er den saldoen som er størst som vi bruker til å beregne utbetalingen. Ved beregningen benyttes det grunnlaget som på det aktuelle tidspunktet benyttes for nye pensjoner.

Garantien under utbetaling starter ved første utbetaling. Den garanterte utbetalingen fastsettes ved starten av garantiperioden.

Du kan også tilknytte garanti etter at utbetalingen har startet. Garantiperioden starter så snart vi har registrert endringen. De garanterte utbetalingene beregnes ut ifra den oppsparte kapitalen.

Ved død

I dekningsoversikten og forsikringsvilkårene kan du se om, og i tilfelle hvordan, vi gjennomfører utbetaling ved død.

Hvis du bruker Min side

Hvis du bruker Min side, gjelder betingelsene for denne avtale også, herunder denne avtales vilkår om Force Majeure mv.

Ansvar ved manglende investering av innbetalinger eller gjennomføring av endring

---

Vi er ikke ansvarlige for eventuelle tap som skyldes at en investering av en innbetaling eller en ønsket endring av investeringsmåten ikke kan gjennomføres, når det skyldes forhold som ikke kan henføres til oss.

I tilfelle feilaktige krediteringer av forsikredes depot eller innskuddskonto i forhold til det som følger av gjeldene innskuddsplan, kan Danica Pensjon korrigere feilen så lenge det ikke er utstedt pensjonskapitalbevis til forsikrede.

Når kan vi endre investeringsvilkårene?

Selskapet kan i avtaletiden gjennomføre endringer i vilkår og omkostninger. Endringer i omkostninger meldes til Finanstilsynet. Dersom avtalen blir endret til ugunst for kunden, skal det varsles skriftlig eller på annen forsvarlig måte.